

Protokół
z posiedzenia Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego
Rady Dialogu Społecznego
z dnia 27 kwietnia 2021 r.

Miejsce posiedzenia: Wideokonferencja

Przewodniczący: Wojciech Ilnicki, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego; NSZZ „Solidarność”

W posiedzeniu wzięli udział członkowie Zespołu, pozostali zaproszeni goście i eksperci.

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia i przyjęcie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołów z posiedzeń Zespołu z dnia 12.01.2021r., oraz 09.03.2021r.
3. Wzmacnianie dialogu społecznego w Polsce - przeciwdziałanie naruszeniom prawa do zrzeszania się w związku zawodowe i ich działalności w zakładach pracy. Omówienie sytuacji w grupie Stellantis.
4. Podsumowanie debaty partnerów społecznych dotycz. Porozumienia w sprawie implementacji cyfryzacji.
5. Przyjęcie wniosku o dokonanie ekspertyzy w sprawie praktyki układowej w Polsce.
6. Sprawy różne.
-informacja o stanie prac nad ustawą o rozwiązywaniu sporów zbiorowych.

Ad 1.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” przywitał członków Zespołu i przedstawił porządek obrad. Następnie odniósł się do ustaleń z poprzedniego posiedzenia Zespołu, które odbyło się w dniu 9 marca 2021 roku. Powiedział, że dzisiejsze spotkanie miało zostać poświęcone m.in. rozpoczęciu dyskusji na temat bieżącej działalności i problemów

Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego. Dodał, że w związku z decyzją o organizacji spotkania Prezydium RDS z udziałem Przewodniczących WRDS w dniu 28 kwietnia 2021 roku, zaplanowana wcześniej dyskusja nie odbędzie się. Stwierdził, że ewentualne wnioski po tym spotkaniu zostaną skierowane do dalszego procedowania na posiedzeniu Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego. Zadeklarował, że jeżeli będzie wola członków Zespołu i chęć udziału ze strony przedstawicieli WRDS-ów, to zorganizuje podobne spotkania w ramach Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego.

Ad 2.

Członkowie Zespołu jednogłośnie przyjęli protokoły z posiedzeń Zespołu z dnia 12.01.2021r., oraz 09.03.2021r.

Ad 3.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” przeszedł do omówienia kolejnego punktu porządku obrad posiedzenia. Wyjaśnił, iż na wniosek Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” do Premiera Jarosława Gowina skierowano pismo w sprawie problemów w prowadzeniu dialogu społecznego między związkami zawodowymi, a lokalnymi dyrekcjami grupy Stellantis. Dodał, że informację na temat sytuacji w grupie Stellantis przedstawi Mariusz Król – Przewodniczący NSZZ „Solidarność” w Opel Manufacturing Poland.

Pan Mariusz Król, Ekspert NSZZ „Solidarność” wyjaśnił, że obecnie w Gliwicach na terenie starego zakładu Opel Manufacturing Poland realizowana jest inwestycja budowy nowego zakładu PSA, na który grupa Stellantis otrzymała dotację celową w wysokości 78,75 mln zł. Pozyskane środki miały zostać przeznaczone na stworzenie 300 nowych miejsc pracy. Według informacji pozyskanych przez przedstawicieli NSZZ „Solidarność” Stellantis Gliwice, ta operacja sprowadza się do rozłożonego w czasie „przemieszczania” pracowników z istniejącego zakładu Opel Manufacturing Poland (będącego częścią tej samej korporacji), przy oferowaniu im mniej korzystnych warunków zatrudnienia. Dodał, że zostały wprowadzone nowe regulaminy, które zapewniają pracodawcy większą swobodę w zakresie ustalania warunków pracy i płacy. Stwierdził, że efekty dialogu społecznego, który był prowadzony przez 20 lat w ramach starej spółki, zostały utracone. Mimo wystąpień związków zawodowych obie dyrekcje lokalne odmawiają uznania, że proces ten powinien odbywać się w oparciu o art. 23(1) Kodeksu pracy a więc przy solidarnej odpowiedzialności dotychczasowego i nowego pracodawcy za zobowiązania wynikające ze stosunku pracy. Ponadto wskazał na przykłady utrudniania wykonywania działalności związkowej w nowym

zakładzie. Dodał, że taka metoda prowadzenia dialogu z organizacjami związkowymi powinna być niedopuszczalna.

Pan Bogdan Szozda, Ekspert NSZZ „Solidarność” zauważył, że mechanizm dialogu społecznego w Polsce, nawet na poziomie zakładowym, nie funkcjonuje. Wyjaśnił, że w przytoczonej sytuacji pracodawca korzystając na budowie nowego zakładu i zmianie produkcji, przenosi pracowników ze starego do nowego zakładu, stwarzając im gorsze warunki zatrudnienia. Dodał, że pracodawca zupełnie pomija jakikolwiek dialog z pracownikami, a wszystkie rozwiązania są wprowadzane jednostronnie. Wnioskował o kontynuowanie dyskusji nad stanem dialogu w Polsce na posiedzeniach Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego oraz rozpoczęcie efektywnego dialogu w ramach Trójstronnych Zespołów Branżowych, w tym przede wszystkim Trójstronnego Zespołu Branżowego ds. przemysłu motoryzacyjnego.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” stwierdził, że kwestia funkcjonowania Trójstronnych Zespołów Branżowych jest przedmiotem dyskusji na posiedzeniach Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego. Dodał, że dzięki wsparciu Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii wiele niedziałających dotychczas Trójstronnych Zespołów Branżowych wznowiło swoje prace a częstotliwość spotkań w stosunku do zeszłego roku wzrosła znacząco.

Pan Sławomir Adamczyk, NSZZ „Solidarność” powiedział, że Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” skierowała tę sprawę na forum Rady Dialogu Społecznego, nie tylko ze względu na trwający konflikt społeczny, ale także ze względu na poważne niebezpieczeństwo kryjące się za tym przypadkiem dotyczące zasad wykorzystywania środków publicznych. Korporacja, o której mowa otrzymała wsparcie ze środków publicznych w wysokości niemal 80 mln zł na stworzenie nowych miejsc pracy. W ocenie NSZZ „Solidarność” sytuacja, w której korporacja ponadnarodowa otrzymuje wsparcie z pieniędzy polskich podatników a następnie odmawia podjęcia dialogu z polskimi związkami zawodowymi jest niedopuszczalna.

Pan Jacek Męcina, Konfederacja Lewiatan występujący w imieniu grupy Stellantis, wyjaśnił, iż mowa jest o nowej inwestycji, która ma przeciwdziałać likwidacji fabryki produkującej dotychczas stary model Opla Astry. Zostanie uruchomiona nowa linia technologiczna, która ma zająć się budową samochodu dostawczego. Dodał, że nadzór nad przedmiotową inwestycją sprawują Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii oraz Państwowa Inspekcja Pracy. Wskazane podmioty nie przedstawiły żadnych zarzutów

prawnych wobec realizowanego projektu. Na tym etapie inwestycji nie są prowadzone przekształcenia organizacyjne w trybie art. 23(1) Kodeksu pracy, ponieważ powstaje nowa spółka, która się organizuje a nie podejmuje jeszcze działalności produkcyjnej. Dalszym etapem po uruchomieniu 300 pierwszych miejsc pracy będzie przejście pracowników w trybie art. 23(1) Kodeksu pracy. Ponadto poinformował o możliwości organizacji spotkania z udziałem przedstawicieli grupy Stellantis i związków zawodowych w celu wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości prawnych. Podkreślił, że dialog w tej firmie jest prowadzony regularnie, a w ostatnim czasie zostało podpisane m.in. porozumienie płacowe. Podkreślił, że dofinansowanie tej inwestycji zostało przeznaczone na nowe linie technologiczne a cały proces jest realizowany na podstawie umowy monitorowanej przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii oraz Państwową Inspekcję Pracy. Dodał, że normalnym zjawiskiem jest, że na etapie organizacji nowa spółka tworzy zakładowe źródła prawa. Zaznaczył, że w momencie kiedy dojdzie do przekształcenia organizacyjno-prawnego w trybie art. 23(1) Kodeksu pracy, odbywać się będą normalne negocjacje pomiędzy stronami. Taki sposób prowadzenia tej inwestycji był warunkiem utworzenia fabryki w Polsce a nie w innym kraju. Dzięki temu pracownicy, którzy dziś są zaangażowani w produkcję starej Astry nie stracą zatrudnienia. Podkreślił, że ten proces toczy się normalnym trybem. Zaapelował by nie tworzyć wokół tej firmy złej atmosfery. Podsumowując powiedział, że w firmie istnieje silny ruch związkowy a dialog prowadzony jest regularnie, o czym świadczy kolejne zawierane porozumienie dotyczące kształtowania wynagrodzeń na okres najbliższych trzech lat.

Pan Mariusz Król, Ekspert NSZZ „Solidarność” podkreślił, że zarówno w starym, jak i nowym zakładzie działa ta sama organizacja związkowa, są zatrudnieni ci sami pracownicy i funkcjonuje ten sam zarząd. Dodał, że nieprawdą jest, że w nowym zakładzie zaproponowano te same warunki pracy. Pracodawca prowadzi dialog tylko w wybranych sprawach. Natomiast podstawowe kwestie, które powinny być uzgadnianie w porozumieniu ze wszystkimi pracownikami, nie są podejmowane. Dodał, że strona związkowa oczekuje rozmów, również na temat elastycznych form czasu pracy, ale punktem wyjścia do dalszej dyskusji powinny być regulaminy i dialog społeczny prowadzony w starej spółce przez okres 20 lat.

Pan Jacek Męcina, Konfederacja Lewiatan zauważył, że główną kwestią rozbieżną pomiędzy stronami jest transfer starych zakładowych źródeł prawa. Dodał, że transfer w trybie art. 23(1) tego nie przewiduje. Powiedział, że istotą podjęcia decyzji o rozpoczęciu tej inwestycji było tworzenie zupełnie nowego zakładu pracy w oparciu o nową filozofię i zasady pracy. Wyraził nadzieję na otwarcie rozmów ze związkami zawodowymi i wypracowanie

porozumienia w tej sprawie. Zachęcił także do rozpoczęcia rozmów na temat rozwiązań związanych z kontami czasu pracy, tak aby maksymalnie z jednej strony zabezpieczyć interes pracowników, ale też umożliwić zwiększenie konkurencyjności polskich firm motoryzacyjnych w relacji do innych firm europejskich.

Pani Anna Reda-Ciszewska, Ekspert NSZZ „Solidarność” zwróciła uwagę, że przedstawiona sytuacja nie jest jednostkowym przypadkiem w polskich zakładach pracy, gdzie zauważalny jest problem stosowania art. 23(1) Kodeksu pracy. Dodała, że NSZZ „Solidarność” już kilka lat temu zgłaszała wątpliwości dotyczące tej regulacji. Jedną z wątpliwości dotyczyła implementacji dyrektywy unijnej w zakresie transferu przedsiębiorstwa do prawa polskiego. W polskim prawie zagwarantowane jest stosowanie układu zbiorowego pracy przez rok od momentu przejęcia przez nowego pracodawcę. Natomiast nie gwarantuje się utrzymania warunków zatrudnienia, które określone są w innych źródłach prawa pracy. Zwróciła się do Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii o wsparcie postulatów NSZZ „Solidarność” w zakresie zmian art. 23(1) Kodeksu pracy.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” zwrócił się do Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii o odniesienie się do sytuacji w grupie Stellantis. Ponadto zapytał o kwestię uruchomienia prac Trójstronnego Zespołu Branżowego ds. przemysłu motoryzacyjnego.

Pani Olga Semeniuk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii potwierdziła, że rekomendacja dotycząca uruchomienia Trójstronnego Zespołu Branżowego ds. przemysłu motoryzacyjnego jest pozytywna. Dodała, że decyzja w tej sprawie oczekuje na podpis Premiera Jarosława Gowina.

Pan Łukasz Galczyński, Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Inwestycji w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii odniósł się do kwestii udzielania pomocy publicznej. Według przepisów pomoc publiczna w całej Unii Europejskiej jest udzielana na tożsamy sposób wyrażonych w dokumencie Komisji Europejskiej określanym jako GBER, a każde odstępstwa od ogólnie przyjętych zasad muszą być notyfikowane. Następnie wyjaśnił, że pomoc publiczna dla tego zakładu nie została jeszcze wypłacona. Pierwsza transza będzie przekazana dopiero w 2022 roku. Odnosząc się do możliwości zaangażowania Ministerstwa wyjaśnił, iż na poziomie Rady działania będą podejmowane. Natomiast nie ma instrumentów by wywierać jakkolwiek presję na spółkę. Dodał, że jakiegokolwiek działania formalne wynikają wprost z treści Programu będącego załącznikiem do Uchwały Rady Ministrów, jak również

z treści umowy, którą Minister właściwy ds. gospodarki zawarł bezpośrednio z przedsiębiorcą. Warunki i tryb realizacji inwestycji związanej z omawianą sprawą wynikają bezpośrednio z tej umowy, są weryfikowane i kontrolowane. Kontrole odbywają się regularnie, zarówno ze strony Ministerstwa, jak i Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Dodał, że kontrole według właściwości realizuje również Państwowa Inspekcja Pracy.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność podsumowując dyskusję zaproponował by jednym z tematów na pierwszym posiedzeniu Trójstronnego Zespołu Branżowego ds. przemysłu motoryzacyjnego było omówienie sytuacji w grupie Stellantis. Dodał, że alternatywą jest zorganizowanie w tej sprawie spotkania przez przedstawicieli pracodawcy i pracowników, tak jak to zapowiedział pan Jacek Męcina, Konfederacja Lewiatan. Następnie zwrócił się do pani Minister Olgi Semeniuk o interwencję w sprawie konsekwencji przeprowadzenia wyborów członków załogi do rady nadzorczej w grupie PGE w okresie trzeciej fali epidemii.

Pani Olga Semeniuk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii zwróciła się o przekazanie do Ministerstwa informacji w sprawie sytuacji w grupie PGE.

Ad 4.

Sławomir Adamczyk, Ekspert „NSZZ Solidarność” przedstawił informację na temat debaty partnerów społecznych z dnia 26 kwietnia 2020 roku dotyczącej implementacji porozumienia w sprawie cyfryzacji, które w czerwcu 2020 r. podpisali europejscy partnerzy społeczni: EKZZ, BUSINESSEUROPE, CEEP (obecnie SGI Europe) oraz SMEunited. Debata została zainicjowana przez członków Grupy roboczej ds. europejskiego dialogu społecznego, działającej w ramach Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego. W seminarium wzięli udział przedstawiciele środowiska naukowego, organizacji pozarządowych i firm. W trakcie dyskusji omówiono różne aspekty procesu cyfryzacji i poddano dyskusji treść porozumienia, w tym kwestię umiejętności cyfrowych, sposobu podłączania/odłączania, sztucznej inteligencji i zagwarantowania zasady kontroli przez człowieka i kwestię poszanowania godności ludzkiej i inwigilacji. Kolejne seminarium dotyczące kwestii wdrożenia porozumienia w sprawie cyfryzacji zaplanowano za ok. 2 miesiące.

Ad 5.

W kolejnym punkcie posiedzenia poruszono kwestię przygotowanego wniosku Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego o dokonanie ekspertyzy dotyczącej zasięgu i jakości układów zbiorowych pracy w Polsce oraz możliwości ich rozwoju. Zlecona ekspertyza będzie miała na celu pozyskanie przez partnerów społecznych całościowej wiedzy dotyczącej rzeczywistego stanu układów zbiorowych w Polsce.

W wyniku dyskusji wniosek o wykonanie ekspertyzy został zaaprobowany przez wszystkie strony uczestniczące w pracach Zespołu. Zdecydowano o przekazaniu wniosku do Prezydium Rady Dialogu Społecznego celem dalszego procedowania.

Ad 6.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” zapytał o stan prac nad ustawą o sporach zbiorowych.

Pan Marek Wałęskiewicz, Dyrektor Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii przedstawił informację o stanie prac nad ustawą o rozwiązywaniu sporów zbiorowych. Powiedział, że na obecnym etapie projekt został skierowany do uzgodnień wewnątrzresortowych. Dodał, że po zaopiniowaniu projektu, zostanie wystosowany wniosek do Premiera o zgodę na wpisanie do Wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów.

Janusz Gołąb, OPZZ zwrócił się do pani Minister Olgi Semeniuk o rozpoczęcie prac Trójstronnego Zespołu Branżowego ds. Kolejnictwa. Wskazał na sytuację finansowo-ekonomiczną spółki PKP TELKOL.

Pani Olga Semeniuk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii zadeklarowała interwencję w tej sprawie.

Przewodniczący Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność” zapytał o liczbę planowanych posiedzeń Trójstronnych Zespołów Branżowych.

Pan Marek Wałęskiewicz, Dyrektor Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii powiedział, że w 2021 roku odbyło się 30 posiedzeń Zespołów problemowych Rady Dialogu Społecznego. Dodał, że w tym samym okresie odbyło się 16 posiedzeń Trójstronnych Zespołów Branżowych. W najbliższym czasie zaplanowano następujące spotkania: Zespół Trójstronny ds. Branży Energetycznej, Zespół

Trójstronny ds. Przemysłu Stoczniowego, Zespół Trójstronny ds. Branży Chemicznej oraz Zespół Trójstronny ds. Rozwoju Przemysłowego Potencjału Obronnego i Modernizacji Technicznej Sił Zbrojnych.

Wobec wyczerpania wszystkich punktów porządku obrad, **Przewodniczący** podziękował zebranych za udział w spotkaniu i zamknął posiedzenie.

Wojciech Ilnicki

/-/

Przewodniczący Zespołu

*Sporządziła
Marlena Wiśniewska
Biuro Rady Dialogu Społecznego*